T017 BD VIII 212-Q10-P8 Học-Kinh Xuất Diệu

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

KINH XUAÁT DIEÄU QUYEÅN 10

Phaåm 8: HOÏC

Boû ñieàu aùc thaân Töï söûa vieäc thaân Ngöôøi boû aùc thaân Tu haïnh laønh thaân. Boû ñieàu aùc thaân: Taïi sao noùi laø ñieàu aùc cuûa thaân? Laø beân trong töï bieát loãi cuûa mình, nhöng laïi ñi bôùi loãi cuûa keû khaùc, ñoù laø haønh vi aùc. Khi ñieàu aùc traøn ñaày beân trong thì saéc maët seõ bieán khaùc laï. Coù keû duøng tay ñaùnh nhau gaây thöông tích cho thaân hình. Nhöõng ñieàu aùc aáy ñaõ khieán ñôøi soáng baây giôø vaø mai sau khoâng yeân oån chuùt naøo, roài hoaëc ñoïa vaøo ngaï quyû, suùc sinh vôùi hình maïo xaáu xí. Neáu ñöôïc sinh trôû laïi trong kieáp ngöôøi thì taøi naêng cuõng khoâng baèng ai. Coù moät Phaïm chí laï bò choù caén, Phaïm chí töùc giaän thaân taâm laãy löøng, muoán tröøng trò con choù döõ cho noù khoâng coøn hung haêng nöõa. Cha meï baûo Phaïm chí: –Neáu con choù caén Baø-la-moân, thì Baø-la-moân coù theå caén laïi con choù khoâng? Phaïm chí thöa cha meï laø phaûi trò con choù ñeå noù khoâng coøn töï do caén ngöôøi. Cha meï baûo: –Con khoâng nghe lôøi ta daïy, maø muoán laøm theo yù mình thì tuøy. Luùc aáy Phaïm chí naøy baét con choù troùi laïi, laáy caây ñaùnh noù. Luùc ñaùnh choù nhö vaäy xaûy ra hai ñieàu ñaùng tieác laø daây troùi laøm cho chaân choù bò thöông vaø vì quaù ñau laøm choù soùn phaân ra. Chuùng sinh naøy cuõng gioáng nhö vaäy. Chuyeän beù xeù ra to ñeå chuoác haïi vaøo thaân. Chö Phaät, Theá Toân che chôû chuùng sinh vôùi loøng töø roäng lôùn, daïy doã chuùng sinh khoâng neân tranh chaáp vôùi nhau. Nhöng chuùng sinh khoâng vaâng theo neân hoï bò nhöõng côn giaän döõ troùi buoäc. Töø ñoù sinh ra hai chuyeän ñaùng tieác laø bò caùc thöù khoå troùi buoäc, roài laïi traûi qua nhieàu kieáp chòu khoå trong ñöôøng ñòa nguïc, ngaï quyû, suùc sinh. Roài tuy ñöôïc sinh leân laøm ngöôøi nhöng thaân hình xaáu xí. Caùc khoå naõo nhö theá khoâng keå heát ñöôïc. Vì theá, Ñöùc Theá Toân noùi: “Boû ñieàu aùc thaân”. Boû ñieàu aùc cuûa thaân ñöôïc coâng gì? Ñaùp raèng: Ñöôïc hai thöù coâng ñöùc laø tieáng khen vaø goác laønh. Hai coâng ñöùc ñoù laø: 1. Neáu ôû treân coõi trôøi, thì ñöôïc höôûng phöôùc töï nhieân vôùi ñieän ñöôøng baèng baûy chaát baùu lô löûng giöõa hö khoâng. 2. Neáu sinh trong loaøi ngöôøi thì thaân töôùng xinh ñeïp, khoâi ngoâ, ai thaáy cuõng vui möøng, ñeàu ñeán nöông töïa, chieâm ngöôõng. Giöõa choán ñoâng ñaûo ñöôïc haøng ngaøn vaïn ngöôøi, toân kính phuïng thôø, nhö vaàng traêng saùng vaèng vaëc, caùc sao quy tuï chung quanh. Cho neân noùi: Boû ñieàu aùc thaân. Töï söûa vieäc thaân: Töï söûa vieäc thaân ñöôïc coâng ñöùc gì? Ñöôïc tieáng khen gì? Ñaùp raèng: Ñöôïc tieáng khen trong ñôøi naøy, khi qua ñôøi cuõng coøn tieáng thôm. Ñöôïc tieáng khen trong ñôøi naøy laø sao? Nhö hieän giôø ta ñi ñöùng qua laïi, neáu haøng ngaøn muoân ngöôøi troâng thaáy thì hoï cuùng döôøng. Sau khi cheát, thì ñöôïc sinh leân coõi trôøi. Töï söûa ñoåi caùc haønh ñoäng cuûa thaân coøn coù coâng ñöùc gì? Ñaùp raèng: Boïn taø ma quyû mò cuõng khoâng coù dòp laøm

haïi. Do vaäy tuïng raèng: Oaùn thuø khaép theá gian Mong baét ñöôïc keû thuø Gieo aùc trôû haïi mình Nhö raén töï ñaàu ñoäc. Thaân laø goác gaây ra moïi ñau khoå, taâm laø ñaàu moái cuûa moïi tai hoïa. Vì theá Ñöùc Theá Toân noùi: “Phaûi töï söûa vieäc thaân”. Vì sao noùi ngöôøi boû aùc thaân: Nôi haønh vi aùc höôùng ñeán khoâng phaûi chaân thaät. Nhö Ñöùc Phaät ñaõ noùi: “Taøi saûn gian aùc, con caùi hung döõ, y phuïc xaáu, nôi ôû xaáu, ñaát nöôùc aùc thì ñeàu goïi laø aùc”. Hoaëc döïa vaøo ngöôøi quen bieát maø laøm aùc. Cho neân Ñöùc Nhö Lai noùi: “Ngöôøi boû aùc thaân”. Tu haïnh laønh thaân: Laøm laønh coù hai vieäc nhö ñaõ noùi. Cuûa caûi toát, con caùi hieàn laønh, y phuïc ñeïp, choã ôû toát, ñaát nöôùc toát, thaân laøm vieäc laønh. Ñoái vôùi Giaùo phaùp, Phaät, Thaùnh chuùng, cha meï, toân tröôûng ñeàu sinh taâm toân kính, khoâng daùm xem thöôøng. Cho neân Phaät noùi: “Tu haïnh laønh thaân”. M Giöõ lôøi aùc mieäng Töï söûa lôøi noùi Ngöôøi boû lôøi aùc Giöõ lôøi laøm laønh. Vì sao noùi: Giöõ lôøi aùc mieäng? Beân trong phaûi töï bieát loãi mình, nhöng laïi coøn ñi bôùi moùc loãi cuûa keû khaùc, ñoù laø haønh vi aùc. Neáu giaän döõ, mieäng thoát lôøi chöûi maéng, voâ côù gaây ra loãi laàm khieán haøng ngaøn muoân ngöôøi sinh aùc yù vôùi mình, theá maø khoâng töï bieát, cuõng khoâng tænh giaùc. Veà sau maéc quaû baùo xaáu aùc, thöôøng sinh taâm giaän töùc. Keû maéng nhieác kia sau ñoïa vaøo ñòa nguïc, ngaï quyû, suùc sinh, chòu khoå voâ löôïng. Neáu ñöôïc sinh leân laøm ngöôøi thì thöôøng bò cheâ bai, lôøi noùi khoâng ai tin. Ngöôøi giöõ gìn lôøi noùi, töï ñöôïc phöôùc baùo, ñöôïc sinh leân coõi trôøi höôûng vui söôùng töï nhieân. Neáu sinh laøm ngöôøi seõ khoâng nghe nhöõng lôøi noùi thoâ tuïc. Cho neân noùi: Giöõ lôøi aùc mieäng. Töï söûa lôøi noùi: Ñöôïc coâng ñöùc gì? Ñaùp raèng: Ñöôïc haøng ngaøn muoân ngöôøi khen ngôïi, hoï truyeàn tuïng vôùi nhau raèng ngöôøi naøy löông thieän, lôøi noùi, vieäc laøm aên khôùp nhau, khoâng noùi lôøi thoâ aùc. Khoâng tìm loãi xaáu cuûa ngöôøi khaùc, khoâng cheâ bai loãi ngöôøi. Lôøi noùi nghieâm nghò, khoâng noùi theâm. Cho neân noùi: Töï söûa lôøi noùi. Ngöôøi boû lôøi aùc: Coù hai yù nghóa: hoaëc im laëng nhö Hieàn thaùnh, hoaëc noùi ñuùng theo chaùnh phaùp, ñuùng theo chaùnh nghóa. Heã muoán noùi ra lôøi gì thì tröôùc phaûi töï xeùt. Lôøi noùi gaây haïi cho thaân, khoâng phaûi chæ rieâng moät ngöôøi naøo. Neáu thoát ra lôøi thoâ tuïc seõ bò ngöôøi chaùn gheùt, ñi ñöùng tôùi lui, khoâng ai kính neå. Cho neân noùi: Ngöôøi boû lôøi aùc. Giöõ lôøi laøm laønh: Nhöõng ngöôøi tu theo haïnh laønh coù loøng thöông ngöôøi, noùi naêng hoøa nhaõ, dòu daøng, khoâng gaây toån thöông taâm yù keû khaùc, neân ñöôïc moïi ngöôøi thöông meán, töôûng nhôù, cho neân noùi: Giöõ lôøi laøm laønh. M Giöõ yù nghó aùc Töï giöõ yù nghó Ngöôøi boû nghó aùc Giöõ yù laøm laønh.

Giöõ yù nghó aùc: Trong ba haønh thì yù haønh ñöùng ñaàu. Trong khoaûng moät nieäm cuûa yù coù theå laøm cho thaønh quaùch, xoùm laøng thaønh nôi hoang daõ. Nhö trong kinh cheùp, Ñöùc Phaät noùi: –Theá naøo cö só, oâng coù nghe noùi löu sa khoâng daõ, tuøy Sa-moân khoâng daõ, nhaøn tónh khoâng daõ chaêng? Tröôûng giaû baïch Phaät: –Con coù nghe löu sa khoâng daõ, tuøy Sa-moân khoâng daõ, nhaøn tónh khoâng daõ. Ñöùc Phaät baûo cö só: –Theá naøo cö só, ai ñaõ taïo ra löu sa khoâng daõ, tuøy Sa-moân khoâng daõ naøy? Tröôûng giaû baïch Phaät: –Ñeàu do yù nieäm aùc

cuûa thaàn tieân, duøng chuù thuaät taïo ra löu sa khoâng daõ, tuøy Sa- moân khoâng daõ naøy. Nhö kinh Tu Haønh cheùp: “Möôøi chín ngöôøi tu haønh chaùnh haïnh, chæ coù moät ngöôøi khoâng chòu ôû nôi vaéng veû vaø khaåu nghieäp vaø taâm ngöôøi aáy xaáu aùc, ngöôøi giöõ haønh khoâng cho ngöôøi aáy ôû choã ñoàng troáng vaéng veû.” Ñöùc Phaät lieàn baûo oâng: –OÂng coù taâm aùc, cöù nghó ñeán ñieàu baát thieän. Vaäy neân ôû trong nhaân gian ñoïc tuïng kinh saùch, laøm vieäc giuùp chuùng, giöõ gìn taâm yù taùn loaïn thì roài cuõng chöùng ñaïo quaû. Duø ôû nôi vaéng veû muoán laøm cho yù vaéng laëng thì yù nghó môùi taùn loaïn, sinh ra haønh vi baát thieän, töï ñöa ñeán dieät vong, khoâng ñeán ñöôïc con ñöôøng laønh. Ngöôøi khoâng giöõ yù, chæ tuøy theo yù maø gaây ra loãi thì ñoïa vaøo ñòa nguïc, ngaï quyû, suùc sinh. Giaû söû ñöôïc sinh leân laøm ngöôøi, thì seõ soáng ôû choã thaáp keùm, bò moïi ngöôøi gheùt boû, ai thaáy cuõng khoâng vui. Ngöôøi giöõ ñöôïc taâm yù mình, neáu sinh leân coõi trôøi seõ ñöôïc thoï höôûng giöôøng baèng vaøng töï nhieân, gheá ngoïc, ñieän ñöôøng baèng baûy thöù baùu. Neáu sinh leân laøm ngöôøi thì seõ ñöôïc moïi ngöôøi kính yeâu. Cho neân noùi: Giöõ yù nghó aùc. Töï giöõ yù nghó: YÙ thöùc rong ruoåi thaät khoù ngaên caám. Töø yù thöùc phaùt sinh ra nieäm roài thaønh ra vieäc. Khi thaân gaëp ñieàu nguy haïi thì moïi vieäc laøm toát ñeïp bò lui suït. Vieäc tu chöùng lui suït, do ñoù chuyeån xuoáng phaøm phu. Cho neân noùi: Töï giöõ yù nghó. Ngöôøi boû nghó aùc thì phaûi döøng taâm laêng xaêng, vaéng laëng, khoâng sinh taâm ñaém meâ, giöõ taâm laøm ñuùng, giöõ yù chuyeân nhaát. Cho neân noùi: Töï giöõ yù nghó. Giöõ yù laøm laønh: YÙ nghó vieäc laønh, thaân tu chaùnh phaùp, mieäng noùi giaùo nghóa. Hai vieäc töø yù, cho ñeán voâ vi. Cho neân, noùi: Giöõ yù laøm laønh.

M Thaân boû vieäc aùc Mieäng boû lôøi aùc YÙ boû nghó aùc Vaø caùc nhô baån. Thaân boû vieäc aùc: Boû vieäc laøm aùc cuûa thaân, döùt haún khoâng coøn soùt laïi chuùt naøo. Cho neân noùi: Thaân boû vieäc aùc. Mieäng boû lôøi aùc: Khi mieäng noùi ra khoâng phôi baøy vieäc aùc, cuõng khoâng reâu rao vieäc aùc, cho neân noùi: Mieäng boû lôøi aùc. YÙ boû nghó aùc: YÙ khoâng nghó ñeán moïi ñieàu aùc, khoâng sinh taâm laøm haïi chuùng sinh, cho neân noùi: YÙ boû nghó aùc. Vaø caùc nhô baån: YÙ thöùc duyeân theo vôùi caùc phaùp baát thieän beân ngoaøi thì chaúng

nhöõng khoâng coù lôïi cho mình maø cuõng khoâng coù lôïi cho keû khaùc. Phaûi laøm cho noù döùt haún, khoâng ñeå phaùt sinh, cho neân noùi: Vaø caùc nhô baån.

M Thaân laøm vieäc laønh Mieäng noùi lôøi laønh YÙ nghó ñieàu laønh Voâ duïc, laäu heát. Thaân laøm vieäc laønh: Thaân khoâng laøm vieäc aùc. Thaân coù ba vieäc laø khoâng gieát haïi, khoâng troäm caép, khoâng daâm daät. Tu ba nghieäp naøy, söûa ñoåi haønh vi cuûa thaân ñeå cuùng döôøng Phaät, Phaùp vaø chuùng Taêng. Queùt doïn, tu boå nhöõng thaùp cuõ suïp lôû, cho neân noùi: Thaân laøm vieäc laønh. Mieäng noùi lôøi laønh: Mieäng coù boán loãi laø: khoâng noùi doái, khoâng noùi lôøi thoâ loã, khoâng laøm cho ñoâi beân tranh chaáp vaø khoâng theâu deät. Khen ngôïi coâng ñöùc Phaät, khen ngôïi Phaùp vaø Tyø-kheo Taêng. Chaêm soùc cha meï, thaày baïn, baäc tröôûng laõo. Cho neân noùi: Mieäng noùi lôøi laønh. YÙ nghó ñieàu laønh:

YÙ coù ba loãi: khoâng ganh gheùt, giaän döõ, taø kieán. Chæ laøm phaùt sinh caùc coâng ñöùc laønh, khoâng ñieân ñaûo chaïy theo taø kieán, cho neân noùi: YÙ nghó ñieàu laønh. Voâ duïc, laäu heát: Ngöôøi khoâng coøn duïc thì taâm löôïng cuûa hoï roäng lôùn voâ haïn. Laäu heát laø caùc aám aùi trì nhaäp khoâng coøn phaùt sinh, khoâng coøn khôûi leân ñöôïc nöõa, cho neân noùi: Voâ duïc, laäu heát.

M Thaân laøm vieäc laønh Mieäng, yù cuõng vaäy Hieän taïi, ñôøi sau Maõi sinh choã laønh. Thaân laøm vieäc laønh: Hoûi raèng: Nhö treân thaân ñaõ laøm vieäc laønh coøn thieáu soùt ñieàu gì sao ôû ñaây laëp laïi nöõa? Ñaùp raèng: Nhöõng ngöôøi ñöôïc Nhö Lai giaùo hoùa, hoï thoï giaùo ñaõ nhieàu, coù nhöõng ngöôøi coøn muoán nghe roäng theâm yù nghóa cuûa noù. Coù ngöôøi laïi thích nghe noùi ñôn giaûn choã coát yeáu. Khaùi löôïc veà choã coát yeáu laø neâu leân ñaïi khaùi noãi khoå cuûa thaâm naêm aám naøy. Neáu muoán nghe roäng veà nghóa naøy thì phaûi phaân bieät roõ haønh ñoäng cuûa thaân, mieäng, yù. Moãi thöù ñeàu phaûi theo thöù lôùp giaûi thích nghieäm chöùng theo töøng loaïi. Laïi coù ngöôøi vöøa muoán nghe Ñöùc Phaät noùi roäng, vöøa muoán nghe noùi toùm taét. Cho neân Nhö Lai giaûng roäng baøi keä naøy nhö ñaõ noùi laø: Thaân laøm vieäc laønh, ñoù laø noùi roäng. Caâu: Mieäng vaø yù cuõng theá laø noùi taét. Nhö Lai quaùn xeùt yù chuùng sinh öa thích ñieàu gì maø Ngaøi noùi nghóa aáy giuùp hoï ñöôïc aân giaùo hoùa, ñoàng thôøi Ngaøi cuõng muoán cho nguyeän voïng cuûa hoï ñöôïc ñaày ñuû. Caùc haïnh laønh laøm lôïi ích chuùng sinh, thöôøng ñöôïc thaønh töïu, neân noùi: Thaân laøm vieäc laønh, mieäng, yù cuõng theá. Töø ñôøi naøy cho ñeán ñôøi sau, maõi maõi ñöôïc phöôùc vui khoâng cuøng, maõi maõi sinh vaøo choã laønh, ñöôïc phöôùc coù hai: Phöôùc theá tuïc vaø phöôùc voâ laäu. Cho neân noùi: Maõi sinh choã laønh.

M

Nhaân töø khoâng gieát Thöôøng giöõ gìn thaân Choã aáy baát töû Thaûnh thôi khoâng lo. Nhaân töø khoâng gieát: Khoâng bao giôø gieát haïi vaø gaây phieàn muoän cho chuùng sinh. Khoâng cöôùp ñoaït taøi saûn keû khaùc, khoâng xaâm phaïm vôï keû khaùc. Caùi goïi laø loøng nhaân chính laø thöïc hieän caùc ñieàu laønh cuûa baäc Thaùnh hieàn. Cho neân noùi: Nhaân töø khoâng gieát. Thöôøng giöõ gìn thaân: Ñeâm ngaøy caån thaän, cheá ngöï moïi haønh ñoäng, cuûa thaân nhö giöõ gìn chieác bình ñeïp. Thaø chòu maát maïng, chòu bò cheát cheùm, chöù khoâng bao giôø döïa vaøo thaân maïng naøy maø gaây ra nhöõng vieäc khoâng toát. Thuôû xöa, coù gia ñình thuoäc giai caáp Chieân-ñaø-lôïi sinh ñöôïc baûy ngöôøi con trai, saùu ngöôøi anh ñeàu chöùng quaû Tu-ñaø-hoaøn. Ngöôøi con uùt vaãn coøn laø phaøm phu. Baø meï cuûa nhöõng ngöôøi Chieân-ñaø-lôïi naøy ñaõ chöùng quaû A-na-haøm. Baûy anh em ñeàu thoï naêm giôùi, laøm ñeä töû Phaät. Phaùp luaät nöôùc aáy theo phong tuïc cuõ, vieäc laøm coát yeáu cuûa haïng Chieân-ñaø-lôïi laø gieát ngöôøi. Neáu trong nöôùc coù ngöôøi nam ngöôøi nöõ naøo phaïm toäi gieát ngöôøi, daâm daät, troäm caép vaø caùc toäi naëng khaùc thì ñeàu giao cho haïng Chieân-ñaø-lôïi naøy gieát cheát. Luùc baáy giôø, vua nöôùc naøy cho goïi ngöôøi con lôùn ñeán baûo raèng: –Hoâm nay coù ngöôøi ñaùng phaûi toäi cheát, ngöôi haõy ñem gieát. Anh naøy ñeán tröôùc vua tha

thieát trình baøy: –Xin ñaïi vöông haõy roäng loøng tha thöù, toâi ñaõ thoï naêm giôùi caám vaø laøm ñeä töû Phaät, khoâng daùm laøm vieäc gieát haïi. Toâi luoân giöõ mình caån thaän, khoâng daùm nghó ñeán vieäc quaáy, toâi thaø chòu cheát chöù khoâng phaïm giôùi, duø saùt haïi loaøi truøng kieán ñi nöõa. Nghe vaäy, vua böøng böøng töùc giaän, baûo anh ta: –Ngöôi laø daân, coøn ta laø vua, taïi sao khoâng nghe lôøi ta daïy maø ñi nghe lôøi phuø phieám cuûa Phaät? Vua lieàn ra leänh cho caùc quan: –Haõy mau ñem teân naøy ra chôï gieát. Anh naøy laïi taâu vôùi vua: –Thaân toâi laø daân cuûa vua, coøn taâm toâi laø vaät cuûa rieâng toâi, neân neáu vua muoán gieát thì cöù gieát. Vua lieàn baûo ñem ra chôï gieát baèng caùch beâu ñaàu. Vua hoûi caùc quan: –Ngoaøi keû ñaùng cheát kia coøn ai nöõa khoâng? Caùc quan thöa raèng: –Y coøn saùu ñöùa em cuõng cöùng ñaàu nhö vaäy. Vua ra leänh cho caùc quan laàn löôït goïi saùu ngöôøi kia ñeán vaø ra leänh gieát cheát. Ngöôøi keá taâu raèng: –Toâi thoï naêm giôùi, laø ñeä töû Phaät, khoâng daùm laøm vieäc gieát haïi. Nghe vaäy, vua lieàn noåi giaän, laïi sai ñem anh naøy ñi gieát! Laàn löôït nhö theá, saùu anh em ñeàu bò ñoøi ñeán vaø ai cuõng taâu vua raèng mình thoï giôùi neân khoâng daùm laøm vieäc gieát haïi. Vua caøng giaän döõ hôn, ñeàu baûo ñem gieát heát. Sau cuøng, vua cho goïi ñöùa con uùt thì caû hai meï con cuøng ñeán. Thaáy ngöôøi meï naøy ñeán, vua caøng giaän döõ hôn, beøn hoûi: –Saùu gaõ kia cheát sao baø khoâng ñöa chuùng ñeán, nay taïi sao ñeán phieân thaèng uùt thì baø laïi ñöa ñeán? Baø meï taâu vua: –Xin ngaøi cho pheùp ñeå toâi trình baøy chuùt lyù do. Saùu ñöùa tröôùc ñeàu ñaõ chöùng quaû

Tu-ñaø-hoaøn caû roài, neân cho duø vua nghieàn thaân chuùng ra nhö buïi, chuùng cuõng khoâng bao giôø sinh khôûi nieäm aùc duø nhoû nhö ñaàu sôïi loâng, sôïi toùc. Hoâm nay, thaèng uùt naøy vaãn coøn laø phaøm phu. Duø noù ñaõ tu thieän nhöng thaân noù chöa thaám nhuaàn ñaïo phaùp. Vì toâi nghó noù chöa ñöôïc ñaïo, coù theå maát hoàn sôï bò vua gieát, töï tieác thaân maïng, phaïm giôùi laøm vieäc gieát haïi, cho neân toâi môùi ñöa noù ñeán ñaây, noù seõ phaù giôùi tuøy theo leänh vua phaùn ra, neáu khoâng coù loøng nhaân maø laøm vieäc gieát haïi thì sau khi cheát, noù seõ bò ñoïa vaøo ñòa nguïc Thaùi sôn. Cuõng vì thöông con neân toâi ñöa noù ñeán ñaây. Vua laïi hoûi baø meï: –Saùu ñöùa con cuûa baø ñaõ cheát ñeàu chöùng quaû Tu-ñaø-hoaøn phaûi khoâng? Ñaùp raèng: –Thöa vaâng. Vua laïi hoûi tieáp: –Coøn baø ñaõ chöùng ñöôïc quaû gì? Ñaùp raèng: –Toâi ñaõ chöùng quaû A-na-haøm. Vua nghe lôøi aáy lieàn teù xæu döôùi ñaát. Caùc quan ñôõ vua daäy, laáy nöôùc raåy cho vua tænh laïi, vua töï oaùn traùch mình: “Ta ñaõ gaây ra voâ löôïng toäi loãi, ñaõ maëc tình coá yù gieát haïi saùu vò Tu-ñaø-hoaøn. Giôø ñaây thaân taâm noùng böùc khoâng yeân.” Roài vua duøng daàu thôm, cuûi töôi thieâu saùu xaùc kia, xaây saùu ngoâi thaùp, cung kính cuùng döôøng, saùm hoái ba ngaøy, mong toäi loãi kia daàn daàn vôi bôùt. Vua laïi cho ngöôøi ñem taøi vaät caáp cho baø meï kia. Ñeán nhöõng ngaøy trai, vua thöôøng laïy saùm hoái, mong ñöôïc nheï toäi khoûi ñoïa ñòa nguïc, cho neân noùi: Thöôøng giöõ gìn thaân. Baäc Tu-ñaø-hoaøn, Tö-ñaø-haøm, A-na-haøm, A-la-haùn giöõ gìn giôùi caám khoâng chuùt thieáu soùt, coøn haøng phaøm phu tuy giöõ giôùi, nhöng taâm laêng xaêng khoâng theå thöôøng ñònh, cho neân noùi: Thöôøng giöõ gìn

thaân. Choã aáy baát töû: Ngöôøi ñaõ chöùng quaû, boû thaân ngöôøi nam, trôû laïi ñöôïc thaân ngöôøi nam, boû thaân Hieàn thaùnh trôû laïi ñöôïc thaân Hieàn thaùnh, khoâng bao giôø coøn mang noãi lo sôï ñoïa vaøo ñòa nguïc, ngaï quyû, suùc sinh. Ngöôøi chöùng quaû A-na-haøm thì sinh leân coõi trôøi, khoâng coøn trôû laïi theá gian. Baäc A-la-haùn, daäp taét haún moïi saàu naõo, moïi vöôùng baän ñeàu döùt heát, chöùng nhaäp caûnh voâ vi, an nhieân vaéng laëng. Cho neân noùi: Choã aáy baát töû. Thaûnh thôi khoâng lo: Soáng trong caûnh voâ vi, hoaøn toaøn khoâng coøn phieàn naõo, cuõng khoâng coøn saàu lo khoå naõo, cuõng khoâng coøn noãi luyeán tieác khi cheát ñi, cho neân noùi: Thaûnh thôi, khoâng lo.

M Khoâng gieát vì nhaân Thöôøng giöõ lôøi noùi Choã aáy baát töû Thaûnh thôi, khoâng lo. Khoâng gieát vì nhaân: Khoâng bao giôø nghe keû khaùc xuùc xieåm baäy maø khôûi taâm gieát haïi, cho neân noùi: Khoâng gieát vì nhaân. Thöôøng giöõ lôøi noùi: Neáu bò maéng nhieác vôùi lôøi tuïc thoâ bæ, aùc ñoäc vaãn coi ñoù laø troáng khoâng, tieáng vang voâ hình. Nhö baäc Hieàn thaùnh, khoâng bao giôø giaän döõ. Neáu coù giaän döõ ñi nöõa thì ñoù cuõng chæ laø taïm thôøi phaûi laøm nhö vaäy, chöù khoâng coù giaän thaät. Hay trong taâm ta coù giaän nhöng khoâng phaùt ra lôøi noùi vaø lôõ coù noùi ra thì phaûi heát loøng hoå

theïn, cho neân noùi: Thöôøng giöõ lôøi noùi. Cho neân noùi raèng: Thöôøng giöõ lôøi noùi, choã aáy baát töû, thaûnh thôi, khoâng lo.

M Khoâng gieát vì nhaân Thöôøng thaän troïng yù Choã aáy baát töû Thaûnh thôi, khoâng lo. Ngöôøi ñaõ ñöôïc höôùng thì duø gaëp traêm ngaøn khoå naõo, thaân rôi xuoáng vöïc thaúm soùng cuoàn cuoän, hay rôi vaøo hoá löûa ñoû röïc ñi nöõa, cuõng khoâng heà sôï haõi laøm cho taâm bò thay ñoåi. Ngaøy ñeâm ñieàu phuïc taâm mình, khoâng ñeå noù buoâng lung. Nhö chieán thaéng ñöôïc keû thuø, keû thuø ñaõ bò gieát cheát maø coøn gia haïi theâm. Ngöôøi ñaõ ñöôïc höôùng thì taâm ñaõ döùt boû keát söû, nhöng oaùn thuø chöa heát, laïi phaûi suy nghó. Ngöôøi tu haønh kia quaùn taâm thaønh baïi, nôi naêm aám seõ ñeán, dôøi taâm höõu laäu ñeán caûnh voâ laäu. Hieåu roõ lyù voâ thöôøng, khoå, khoâng, voâ ngaõ, maø ñaït ñöôïc voâ laäu, giöõ gìn khoâng cho maát. Vì sao? Ngöôøi tu haønh kia thöôøng nghó raèng: “Töø nhieàu kieáp ñeán nay, ta bò ñaém nhieãm trong voøng sinh töû, troâi laên trong coõi ñao kieám. Thöôøng tu taâm naøy thì khoâng coù ñaàu moái ñeå gaây ra toäi loãi. Bò yù thöùc sai khieán nhö ngöôøi sai khieán keû giuùp vieäc. Ngaøy nay, ta ñaõ ñieàu phuïc ñöôïc taâm thöùc, phaûi gaéng söùc giöõ gìn, khoâng cho buoâng lung”. Cho neân noùi: Khoâng gieát vì nhaân, thöôøng thaän troïng yù, choã aáy baát töû, thaûnh thôi, khoâng lo.

M Giöõ thaân laø maïnh meõ Giöõ mieäng cuõng nhö theá Giöõ yù laø maïnh meõ Taát caû keát cuõng theá Choã aáy goïi baát töû Thaûnh thôi, khoâng lo sôï. Noùi veà maïnh meõ thì ñoù laø hieåu bieát saâu roäng nhöõng vieäc xöa nay vôùi taøi cao, ñöùc saùng, coù ñuû moïi kyõ thuaät, töông öng vôùi trí, döùt boû caùc phaùp aùc. Thaân ñaõ tu haønh thì khoâng soáng vôùi tham duïc, cho neân noùi: Giöõ thaân laø maïnh meõ. Giöõ mieäng cuõng nhö theá: tröôùc khi noùi, phaûi töôi cöôøi roài môùi noùi,

laøm vaäy, seõ khoâng laøm maát loøng ngöôøi. Cho neân noùi: Giöõ mieäng cuõng nhö theá. Giöõ yù laø maïnh meõ: Taâm yù ñaõ ñöôïc ñieàu hoøa, khoâng coøn nghó ñeán vieäc aùc. Cho neân noùi: Giöõ yù laø maïnh meõ. Taát caû keát cuõng theá: Hoûi raèng: ñaõ caån thaän vôùi ba vieäc cuûa thaân, mieäng, yù roài, coøn choã naøo thieáu soùt maø laïi noùi: Taát caû keát cuõng theá? Ñaùp raèng: Nhö ñaõ noùi, trong vieäc qua laïi tôùi lui, gaëp vieäc caàn phaûi laøm theâm, vieäc neân laøm maø khoâng laøm. Taát caû vieäc aáy ñeàu laø chuyeän phaûi laøm cuûa thaân, nhöng coøn thieáu soùt chöa laøm. Vì theá ngöôøi tu haønh phaûi laøm cho ñuû caùc vieäc aáy. Cho neân noùi: Giöõ thaân laø maïnh meõ. Coøn nhöõng vieäc khaùc cuûa mieäng thì neân laøm theo giôùi luaät cuûa baäc Thaùnh hieàn, laø khoâng taäp noùi gioïng nam, gioïng nöõ. Taát caû caùc aâm thanh aáy ñeàu khoâng neân luyeän taäp. Ñoù goïi laø nhöõng vieäc laøm khaùc cuûa mieäng. Sao goïi laø nhöõng vieäc khaùc cuûa yù, ñeå taïo nhaân duyeân cho söï thoï sinh? Ñoù laø nhöõng vieäc khaùc cuûa yù. Ngöôøi giöõ haïnh kia thaáy ñöôïc nhöõng vieäc nhö vaäy. Caùc vieäc khaùc cuûa thaân, mieäng, yù ñeàu ñaày ñuû. Cho neân noùi: Taát caû keát cuõng theá.

Choã aáy goïi baát töû: Nieát-baøn vaéng laëng, döùt heát yù nieäm, khoâng coøn tôùi, lui, sinh, dieät, ñaàu, cuoái. Cho neân noùi: Choã aáy goïi baát töû. Thaûnh thôi, khoâng lo sôï: Sôû dó noùi coù lo laø do nghó ñeán caùc thöù aùo maëc, côm aên, giöôøng goái, ñoà ngoài, beänh taät, thuoác thang, toâi tôù, voi, ngöïa, xe coä, ñaát nöôùc, taøi saûn, vôï con, taát caû caùc thöù aáy phaùt sinh ra lo. Khoâng coù noù laø khoâng coøn lo sôï gì nöõa. Cho neân noùi: thaûnh thôi, khoâng lo sôï.

M Giöõ thaân cho thaät toát Giöõ mieäng cuõng nhö theá Giöõ yù cho thaät toát Giöõ taát caû cuõng theá Tyø-kheo giöõ taát caû Thì döùt ñöôïc nguoàn khoå. Giöõ thaân cho thaät toát: Heát loøng giöõ gìn thaân thì caùc trôøi, ngöôøi ñôøi khen ngôïi coâng ñöùc aáy. Taùm boä chuùng Trôøi, Roàng, Quyû thaàn ñeàu khen ngôïi coâng ñöùc aáy, ñeâm ngaøy coøn khuyeán taán, giuùp ñôõ cho thaønh töïu troïn veïn, cho neân noùi: Giöõ thaân cho thaät toát. Giöõ mieäng cuõng nhö theá: Neáu coù ngöôøi laøm nhöõng vieäc sai traùi, teä aùc, bò ngöôøi maéng nhieác, cheâ bai, nhöng cöù giöõ taâm giöõ mieäng, khoâng ñaùp laïi thì caùc trôøi, ngöôøi ñôøi ñeàu khen ngôïi, cho neân noùi: Giöõ mieäng cuõng nhö theá. Giöõ yù cho thaät toát: Neáu bò keû khaùc laáy gaäy goäc ñaùnh ñaäp, thaân theå, laïi bò maéng nhieác, thì ngöôøi giöõ haïnh kia cuõng phaûi giöõ taâm cho thanh tònh, khoâng khôûi taâm giaän döõ. Caùc trôøi, ngöôøi ñôøi, ñeàu khen ngôïi, cho neân noùi: Giöõ yù cho thaät toát. Giöõ taát caû cuõng theá: Ñoái vôùi caùc haïnh ngoaøi thaân, mieäng, yù ñeàu giöõ gìn caån thaän. Cho neân noùi: Giöõ taát caû cuõng theá. Tyø-kheo giöõ taát caû: Thaày Tyø-kheo giöõ haïnh ngoaøi vieäc giöõ gìn thaân, yù vaø caùc haïnh coøn laïi khaùc, thì coøn phaûi giöõ oai nghi, leã tieát ñaày ñuû, cho neân noùi: Tyø-kheo giöõ taát caû. Thì döùt ñöôïc nguoàn khoå: Ñaõ giöõ ñaày ñuû caùc haïnh treân thì laøm sao rôi vaøo ñöôøng aùc ñöôïc? Vì giöõ ñuû caùc haïnh laø ñaõ caét ñöùt con ñöôøng ñòa nguïc, ngaï quyû, suùc sinh, döùt boû heát moïi noãi ñau khoå trong coõi ngöôøi, cho neân noùi: Thì döùt ñöôïc nguoàn khoå.

M Giöõ mieäng yù thanh tònh Thaân khoâng laøm ñieàu aùc Ba nghieäp ñaõ thanh tònh Laø ñöôïc ñaïo Tieân nhaân. Giöõ mieäng yù thanh tònh: Trong ba ñieàu baïi hoaïi thì baïi hoaïi veà tuoåi thoï, baïi hoaïi veà kieáp soáng, baïi hoaïi veà keát söû, ñöôïc goïi laø ba thöù baïi hoaïi. Khi Ñöùc Thích-ca Vaên Phaät ra ñôøi, ngöôøi trong ñôøi tröôïc aùc naøy chæ soáng ñöôïc traêm tuoåi. Noù coøn loâi keùo caùc ñeä töû khoâng giöõ gìn lôøi noùi, gaây nhieàu loãi laàm, traùi phaïm giôùi caám. Khi Phaät coøn ôû ñôøi maø giôùi caám ñaõ bò huûy phaù, huoáng gì ngaøn naêm sau, giôùi luaät coøn toàn taïi hay chaêng? Trong kinh Phaät noùi: Ngaøn naêm sau, khi chaùnh phaùp saép hoaïi dieät, thì coù baûy vieäc nhô ueá xaûy ra treân theá gian. Baûy vieäc aáy laø: 1. Coù ngöôøi giöõ giôùi ñöôïc traêm naêm, thì bò ngöôøi xaáu phaù hoaïi trong giaây laùt. 2. Ngöôøi thöïc hieän taâm Töø bi laâu daøi, bò côn giaän döõ noåi leân phaù hoaïi trong giaây

laùt. 3. Oai nghi lao chao khoâng theå soáng theo Phaät daïy. 4. Tranh hôn thua, phaûi quaáy vôùi nhau. 5. Trong coõi nöôùc, thoân xoùm xaûy ra tranh chaáp kia ñaây, töø nôi naøy ñeán nôi khaùc. 6. Do tham ñaém lôïi döôõng maø gaây ra nhieàu taät beänh. 7. Töø phaøm phu cho ñeán baäc A-la-haùn, ñeàu bò huûy nhuïc maø qua ñôøi. Sôû dó bò huûy baùng ñeàu bôûi khoâng bieát giöõ mieäng maø ra. Toân giaû Maõn Tuùc A-la-haùn noùi: –Vì muoán giaùo hoùa ngaï quyû maø ta phaûi ñeán nôi chuùng ôû. Ngaøi troâng thaáy moät ngaï quyû hình thuø xaáu xí, ai thaáy cuõng ñeàu phaùt sôï, noåi oác khaép mình. Thaân noù phaùt ra löûa nhö moät ñaùm chaùy to, mieäng tuoân ra gioøi töûa, maùu muû chaûy roøng roøng, muøi hoâi thoái boác leân, khoâng ai daùm tôùi gaàn. Coù luùc, löûa trong mieäng noù phun ra daøi ñeán maáy möôi tröôïng. Coù ngaï quyû töø thaân theå noù, ñeán tai, maét, muõi, töù chi ñeàu boác löûa ra ñeán maáy möôi tröôïng. Moâi noù vaûnh leân nhö moâi heo röøng. Thaân noù moãi beà moät do-tuaàn, hai tay töï caøo caáu, thaân mình, keâu gaøo than khoùc chaïy töù tung. Luùc aáy Toân giaû Maõn Tuùc hoûi: –Ñôøi tröôùc ngöôi ñaõ gaây ra nhöõng toäi gì maø ngaøy nay phaûi chòu noãi khoå naøy? Quyû ñaùp: –Thuôû xöa, khi coøn ôû ñôøi, toâi xuaát gia laøm Sa-moân maø coøn quyeán luyeán nhaø cöûa, tham tieác khoâng boû, thaân giöõ oai nghi maø mieäng buoâng lôøi ñoäc aùc baån thæu. Heã thaáy thaày Tyø-kheo naøo giöõ giôùi tinh taán laø toâi lieàn maéng nhieác, laøm nhuïc, hoaëc treà moâi choïc gheïo, hay lieác maét nhìn khi deã, hoaëc vieäc phaûi cho laø quaáy, vieäc quaáy cho laø phaûi. Töï caäy mình thuoäc doøng quyù toäc, cho raèng khoâng bao giôø cheát, taïo ra voâ löôïng goác reã baát thieän. Thaø dao beùn caét löôõi mình vaø cam taâm chòu ñöïng noãi khoå nhö vaäy töø kieáp naøy sang kieáp khaùc, chôù khoâng ñöôïc phæ baùng thaày Tyø-kheo tinh taán, duø chæ trong moät ngaøy. Neáu khi Toân giaû trôû laïi coõi Dieâm-phuø-lôïi xin ñem hình traïng cuûa toâi ñeå raên nhaéc caùc thaày Tyø- kheo, kheùo giöõ gìn khaåu nghieäp, chôù noùi lôøi böøa baõi. Neáu gaëp thaày Tyø-kheo giöõ giôùi thanh tònh phaïm haïnh, thì phaûi nghó ñeán vieäc khen ngôïi coâng ñöùc aáy. Toâi töø khi chòu cöïc hình ngaï quyû ñeán nay, ñaõ maáy traêm naêm, maáy ngaøn naêm, maáy muoân naêm, maáy traêm ngaøn muoân naêm chòu khoå nhö vaày, cöù theá maø chòu khoå. Sau khi cheát, toâi seõ ñoïa vaøo ñòa nguïc. Noùi xong, ngaï quyû naøy keâu gaøo teù

laên xuoáng ñaát, nhö ngoïn Thaùi sôn suïp ñoå, trôøi long ñaát lôû. Ñoù laø do toäi loãi cuûa mieäng maø phaûi chòu nhö theá. Ngöôøi kheùo giöõ loãi cuûa mieäng thì ñöôïc phöôùc voâ cuøng. Ñöùc Nhö Lai Ca-dieáp xuaát hieän ôû ñôøi, noùi phaùp giaùo hoùa xong, Ngaøi nhaäp vaøo caûnh giôùi Nieát-baøn voâ dö. Sau khi Ngaøi Ca-dieáp nhaäp dieät thì coù moät vò Tyø-kheo thoâng suoát ba taïng teân laø Hoaøng Nhan. Ñaïi chuùng xin thaày chæ daïy cho keû haäu hoïc nhöõng phaùp nhieäm maàu, chôù neân daïy caùc phaùp khaùc. Luùc aáy thaày Hoaøng Nhan naøy khinh mieät nhöõng lôøi kia, khoâng nghe yeâu caàu cuûa Taêng chuùng. Lieàn ñoù, khi giaûng giaûi cho keû haäu hoïc kinh ñieån, thaày goïi nhöõng ngöôøi hoïc laø: “Haõy mau leân ñaây ñoà voi!”. Roài ñeán ngöôøi thöù hai, thaày goïi laø ñoà ngöïa. Laïi goïi ngöôøi keá laø ñoà laïc ñaø, ñoà löøa, ñoà heo, ñoà deâ ñöïc, deâ thieán, keá ñoù goïi laø ñoà sö töû, coïp, chim choùc, gaáu. Goïi baèng teân caùc loaïi thuù nhö vaäy, nhieàu khoâng keå xieát. Tam taïng Hoaøng Nhan phaùt ra voâ soá lôøi aùc nhö vaäy, neân duø coù daïy trao nghóa kinh nhöng khoâng theå traùnh khoûi toäi. Sau khi cheát ñoïa vaøo ñòa nguïc, trong maáy ngaøn muoân kieáp chòu voâ löôïng khoå. Vì toäi coøn soùt neân ra khoûi ñòa nguïc thì sinh vaøo bieån caû laøm caù, moät thaân traêm ñaàu, thaân theå raát lôùn. Caùc loaøi caù

khaùc, thaáy noù ñeàu loäi choã khaùc. Luùc baáy giôø Ñöùc Theá Toân thaáy raát nhieàu Tyø-kheo caõi vaõ phaûi quaáy vôùi nhau, khoâng giöõ gìn lôøi noùi, coù vò duøng lôøi thoâ bæ ñeå choïc giaän, coù vò noùi lôøi döôøng nhö ñuøa giôõn ñeå gôïi laïi vieäc oaùn thuø cuõ, hoaëc coù vò yû mình khoân lanh khinh thöôøng keû khaùc, laøm cho hoï khoâng coøn tin phuïc, coù vò noùi nhöõng ñieàu thaáp heøn nhaèm gaây hieàm khích nhau. Ñöùc Theá Toân thaáy caùc Tyø-kheo aáy noùi nhieàu lôøi chaâm chích nhau nhö vaäy, sôï hoï seõ ñoïa vaøo toäi loãi, neân Ngaøi lieàn duøng thaàn thoâng ñem caùc Tyø-kheo naøy ñeán bôø bieån ñeå hoï troâng thaáy con caù to coù traêm ñaàu kia, nhaèm daïy cho Tyø-kheo bieát aên naên, söûa loãi. Ñöùc Theá Toân hoûi con caù aáy: –Ngöôi coù phaûi laø Hoaøng Nhan khoâng? Con caù thöa: –Con chính laø Hoaøng Nhan. Hoûi ba laàn con caù ñeàu xaùc nhaän mình laø Hoaøng Nhan. Luùc aáy caùc Tyø-kheo lieàn ñeán tröôùc Phaät quyø xuoáng baïch: –Baïch Theá Toân, chuùng con chöa bieát vì lyù do gì maø qua maáy laàn Phaät hoûi, con thuù naøy ñeàu xaùc nhaän mình chính laø Hoaøng Nhan. Cuùi xin Ñöùc Theá Toân giaûi thích roõ veà lyù do aáy, ñeå nhöõng ai chöa bieát ñöôïc bieát roõ. Nhö Lai thoâng ñaït ba phaùp neân khoâng coù ñieàu gì Ngaøi khoâng quaùn saùt töôøng taän, keå caû vieäc quaù khöù, töông lai, hieän taïi, Ngaøi ñeàu bieát roõ. Neáu coù ngöôøi ñeán gaïn hoûi phaùp nghóa thì Ngaøi seõ giaûi thích ngay ñeå döùt tröø moïi ngôø vöïc. Luùc aáy Ñöùc Theá Toân beøn noùi roõ caâu chuyeän lieân quan cuûa ngaøy xöa cho caùc Tyø- kheo nghe: –Thuôû xöa, voâ soá kieáp tröôùc, luùc ñoù, ngöôøi ta soáng hai vaïn tuoåi. Luùc aáy, coù Ñöùc Phaät ra ñôøi hieäu laø Ca-dieáp Nhö Lai, laø Baäc Chí Chaân Ñaúng Chaùnh Giaùc, ñuû möôøi hieäu. Ngaøi noùi phaùp giaùo hoùa saâu roäng khoâng beán bôø. Giaùo hoùa xong xuoâi, Ngaøi nhaäp Nieát- baøn. Sau khi Ngaøi nhaäp Nieát-baøn, coù vò Tyø-kheo thoâng hieåu ba taïng teân laø Hoaøng Nhan. Ñaïi chuùng xin thaày chæ daïy cho keû haäu hoïc nhöõng phaùp nhieäm maàu, chôù daïy

caùc phaùp khaùc. Nhöng vôùi taâm töï ñaïi, thaày Tyø-kheo naøy khinh mieät moïi ngöôøi vaø khoâng nghe lôøi khuyeân cuûa Taêng chuùng. Roài sau ñoù, khi giaûng daïy kinh ñieån cho ngöôøi haäu hoïc, thaày goïi nhöõng ngöôøi naøy vôùi teân cuûa nhieàu loaïi thuù vaät. Duø giaûng kinh, nhöng thaày khoâng khoûi toäi. Sau khi cheát bò ñoïa vaøo ñòa nguïc, chòu khoå voâ löôïng traûi qua maáy ngaøn muoân kieáp. Vì toäi coøn dö thöøa chöa heát, neân sau khi ra khoûi ñòa nguïc, thì sinh vaøo bieån caû laøm caù, moät thaân traêm ñaàu. Cho neân, Tyø-kheo phaûi sieâng naêng giöõ gìn lôøi noùi. Lôøi noùi phaûi oân hoøa, nhaõ nhaën, chôù noùi lôøi thoâ tuïc. Caùc thaày haõy nhìn xem con caù kia, cuõng bôûi lôøi noùi aùc maø gaùnh chòu toäi loãi nhö theá ñoù. Luùc aáy caùc Tyø-kheo nghe lôøi Phaät daïy, laïi taän maét thaáy con caù khoå noï, neân caùc thaày theâm phaùt vöõng vaøng taâm ñaïo, töï aên naên söûa ñoåi nhöõng thoùi quen cuõ, nhôù ñeán moái ñaïi hoïa cuûa lôøi noùi aùc. Ngöôøi giöõ taâm vaø mieäng thì khoâng noùi ra lôøi aùc. Cho neân noùi: Giöõ mieäng yù thanh tònh. Thaân khoâng laøm ñieàu aùc: Neáu thaân laøm ñieàu aùc thì khoâng ñöôïc chö Phaät, Theá Toân khen ngôïi. Neáu sinh vaøo ñòa nguïc, ngaï quyû, suùc sinh thì chòu khoå khoâng keå xieát. Neáu thaân laøm vieäc laønh, laøm caùc coâng ñöùc thì ñöôïc chö Phaät, Theá Toân khen ngôïi. Neáu sinh leân coõi trôøi thì ñöôïc höôûng phöôùc baùo töï nhieân. Neáu döùt boû caùc khoå thì nhaäp Nieát-baøn voâ dö. Cho neân noùi: Thaân khoâng laøm ñieàu aùc. Ba nghieäp naøy thanh tònh: Vieäc laøm cuûa thaân, lôøi noùi cuûa mieäng, söï suy nghó cuûa yù

ñeàu thanh tònh thì ñöôïc quaû baùo gì? Ñaùp raèng: Ñöôïc taùm boä chuùng Trôøi, Roàng, Quyû thaàn toân kính phuïng thôø, mau ñeán Nieát-baøn vaéng laëng, khoâng bò loâi cuoán vaøo ñôøi soáng phaøm phu. Laø ñöôïc ñaïo Tieân nhaân; Tieân nhaân chæ cho chö Phaät, Theá Toân. Ngoân giaùo giaûng noùi moät lôøi, moät caâu, nghóa baäc thöôïng, trung, haï ñeàu ñeán vôùi ñaïo. Cho neân noùi: Ba nghieäp naøy thanh tònh laø ñöôïc ñaïo Tieân nhaân.

M Phaåm 9: PHÆ BAÙNG (Phaàn 1)

Moät thuôû noï, Ñöùc Phaät ngöï trong khu laâm vieân Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, thuoäc thaønh Xaù- veä. Luùc aáy Ngaøi noùi phaùp cho voâ soá ñaïi chuùng vaây quanh tröôùc sau Ngaøi ñeå nghe. Trong thaønh Xaù-veä coù coâ Chieân-ma-na-kyø coù moái thuø oaùn saâu ñaäm vôùi Phaät, toïâi thöùc khoâng döùt boû, coâ laáy khuùc goã ñoän döôùi aùo, roài ra khoûi thaønh Xaù-veä ñeán tinh xaù Kyø hoaøn. Coâ ta töø xa thaáy Phaät ñang noùi phaùp cho voâ soá ñaïi chuùng nghe, coâ vui möøng hôùn hôû, khoâng keå xieát, töï nhuû: “Hoâm nay, ta phaûi laøm nhuïc Sa-moân Cuø-ñaøm tröôùc maët moïi ngöôøi, khieán thaày cuûa ta seõ ñöôïc cuùng döôøng”. Roài, ôû tröôùc ñaïi chuùng, coâ noùi baøi keä: Noùi phaùp say loøng ngöôøi Mieäng noùi voâ löôïng nghóa Laøm cho toâi mang baàu Khoâng hoå vieäc naøy sao? Luùc aáy, vôùi lôøi leõ dòu daøng nhö gioïng hoùt chim Yeát-tyø, cuõng nhö tieáng Phaïm aâm, Ñöùc Phaät noùi caâu keä: –Noùi doái ñòa nguïc keà. Ma-na-kyø ñaùp: –Laøm maø noùi khoâng laøm. Ñöùc Phaät laïi baûo: –Hai toäi sau ñeàu chòu, vieäc naøy töï daãn ñi. Luùc baáy giôø, trong ñaïi chuùng, phaàn ñoâng laø caùc ngoaïi ñaïo dò hoïc, Phaïm

chí loõa theå, ít ngöôøi tin Phaät, nhieàu ngöôøi quen theo thoùi taø, neân nghe coâ ta noùi lôøi aáy laø hoï tin ngay: Coâ gaùi naøy, moà coâi cha meï töø nhoû, thì chaéc chaén lôøi noùi ñuùng laø söï thaät. Trong khi ñoù, nhöõng ngöôøi tin theo Phaät thì töï nghó: "Ngaøy xöa, Ñöùc Phaät ôû trong cung, nhöng Ngaøi ñaõ lìa boû ngoâi vua cao caû vaø caùc theå nöõ, maø xuaát gia hoïc ñaïo, thaønh Baäc Chaùnh Giaùc cao toät. Nhö theá, leõ naøo Ngaøi laïi laøm vieäc aáy vôùi con beù baån thæu naøy?" Luùc aáy Thích Ñeà-hoaøn Nhaân ñang ñöùng phía sau Phaät, caàm quaït haàu Phaät, töï suy nghó: "Taïi sao coâ gaùi Phaïm chí xaáu xa naøy laïi sinh taâm huûy baùng Nhö Lai?" Ñeá Thích lieàn hoùa thaønh moät con chuoät traéng caén ñöùt sôïi daây buoäc khuùc goã noï khieán noù rôi xuoáng ñaát. Moïi ngöôøi trong chuùng ai cuõng troâng thaáy. Trong ñoù, nhöõng ngöôøi khoâng coù taâm kính tin Phaät thì laáy laøm ngaïc nhieân: Tieáng ñoäng gì maø chaùt chuùa nhö theá? Coøn nhöõng ngöôøi coù taâm kính tin Phaät, thì khi nghe tieáng khuùc goã aáy rôi thì ai cuõng vui möøng hôùn hôû. Coù moät ngöôøi lieàn ñöùng daäy khoûi choã ngoài, ñeán nhaët khuùc goã leân, baûo coâ gaùi: –Khuùc goã naøy laø con coâ aø? Luùc aáy, töï nhieân ñaát nöùt ra, coâ gaùi naøy toaøn thaân rôi vaøo ñòa nguïc A-tyø. Luùc aáy baø con coâ gaùi môùi ñoå xoâ ñi tìm, keâu khoùc thaûm thieát khoâng nguoâi. Nhöõng ngöôøi khoâng coù taâm kính tin Phaät lieàn sinh taâm saùm hoái. Trong khi ñoù, nhöõng ngöôøi coù taâm kính tin Phaät thì hoï noùi vôùi nhau raèng:

–Toäi baùo cuûa vieäc phæ baùng laø nhö theá, linh nghieäp trong hieän taïi nhö vaäy, vaäy ñaâu theå noùi raèng phaûi chôø ñôøi sau. Noùi doái ñòa nguïc keà. Voán khoâng maø noùi coù, chuyeän quaáy maø baûo laø phaûi, chöa töøng bieát qua maø baûo ñaõ töøng traûi. Nhöõng ngöôøi gian doái nhö theá seõ bò ñoïa vaøo taùm ñòa nguïc lôùn, bò boû vaøo möôøi saùu caùi ñænh. Cho neân noùi: Noùi doái ñòa nguïc keà. Laøm maø noùi khoâng laøm: Toäi naøy coù hai: Moät laø thaät coù laøm neân phaïm, hai laø noùi doái coù laøm noùi laø khoâng laøm. Toäi naøy raát naëng, quaû baùo voâ löôïng, cho neân noùi: Laøm maø noùi khoâng laøm. Hai toäi sau ñeàu chòu: hai toäi naëng naøy laø coäi goác cuûa tai öông, ñöa ñeán tan thaân maát maïng. Ngöôøi trí khoâng bao giôø laøm. Cho neân noùi: Hai toäi sau ñeàu chòu. Vieäc naøy töï daãn ñi: Ngöôøi ñôøi gaây ra nhöõng haønh vi dô baån laø ñaõ gaây khoå luïy cho thaân. Veà sau, phaûi chòu quaû baùo, baø con hoï haøng khoâng cöùu giuùp ñöôïc. Traûi qua nhieàu kieáp môùi ñöôïc giaûi thoaùt, cho neân noùi: Vieäc naøy töï daãn ñi.

M Ngöôøi ta ôû ñôøi Buùa ôû trong mieäng Sôû dó cheùm thaân Do lôøi noùi aùc. Moät thuôû noï, Ñöùc Phaät ngöï trong nuùi Kyø-xaø-quaät, thaønh La-duyeät-kyø. Khi aáy, ñeán giôø khaát thöïc, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-kieàn-lieân ñaép y oâm baùt, oai nghi khoan thai, xuoáng nuùi Linh thöùu vaøo thaønh khaát thöïc. Khaát thöïc xong, hai vò ra khoûi thaønh La-duyeät- kyø, chöa veà ñeán nôi, giöõa ñöôøng gaëp möa to, saám chôùp vang trôøi, beân ñöôøng coù moät ngoâi mieáu, phoøng xaù saâu thaêm thaúm, coù moät coâ gaùi chaên boø ñaõ vaøo tröôùc ñuït möa ôû ñoù. Ngaøi Xaù-lôïi-phaát, Muïc-kieàn-lieân vaøo mieáu ñuït möa, khoâng nhìn thaáy coâ gaùi. Coâ gaùi töø xa troâng thaáy hai ngaøi heát hoàn teù xuoáng ñaát. Khi aáy, Tyø-kheo Cuø-ba-lôïi cuõng vöøa ñeán ñuït möa. Ngaøi Xaù-lôïi-phaát thaáy Tyø-kheo naøy beøn

baûo ngaøi Muïc-kieàn-lieân raèng: –Khoâng ôû chung vôùi ngöôøi ngu, mau rôøi xa keû aùc. Tyø-kheo naøy laø moät ngöôøi aùc, ta neân traùnh xa. Roài hai vò ra khoûi mieáu leân ñöôøng ngay. Cuø-ba-lôïi laø ngöôøi ñeán sau vaøo saâu trong mieáu, thaáy trong aáy coù coâ gaùi xinh ñeïp naèm baát tænh döôùi ñaát trong tö theá nhö vöøa bò phaïm daâm. Cuø-ba-lôïi heùt lôùn: –OÂi tai hoïa chöa töøng thaáy, nhöõng ngöôøi nhö Xaù-lôïi-phaát, Muïc-kieàn-lieân... töï cho mình laø trí tueä thaàn thoâng coù moät khoâng hai treân ñôøi naøy, trí tueä thaàn thoâng baäc nhaát, theá maø taïi sao giôø ñaây hoï laïi phaïm daâm vôùi coâ gaùi chaên boø naøy? Söï vieäc ñaõ roõ raøng nhö vaäy, theá thì treân ñôøi naøo coù ai laø baäc Thaùnh? Ñieàu naøy chính maét ta trong thaáy, chöù khoâng phaûi nghe ai noùi. Naém ñöôïc vieäc naøy oâng hôùn hôû ra khoûi mieáu, daàm möa ñi ñeán choã Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân Ngaøi roài ñöùng qua moät beân. Baáy giôø, Tyø-kheo Cuø-ba-lôïi ñeán tröôùc Phaät maø baïch raèng: –Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-kieàn-lieân ñaõ laøm moät vieäc voâ cuøng xaáu xa, gaây ra toäi nghieäp phaøm phu. Môùi vöøa roài ra khoûi thaønh, treân ñöôøng veà, gaëp möa to, con vaøo mieáu ñuït möa, thaáy Muïc-kieàn-lieân, Xaù-lôïi-phaát ñaõ phaïm daâm vôùi coâ gaùi chaên boø. Chính maét con ñaõ troâng thaáy söï thaät aáy, chöù khoâng phaûi luoáng doái. Hieän giôø, coâ gaùi noï vaãn coøn ñang naèm trong mieáu, coù theå khaùm nghieäm ñöôïc. Luùc aáy Ñöùc Theá Toân goïi teân Cuø-ba-lôïi ba laàn maø baûo:

–Thoâi! Thoâi! Thaày chôù noùi lôøi ñoù. Thaày phaûi phaùt taâm laønh höôùng veà Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-kieàn-lieân. Vì sao? Vì hai vò Hieàn giaû phaïm haïnh ñaõ thaønh, nhöõng vieäc caàn laøm, ñaõ laøm xong. Luùc aáy, Cuø-ba-lôïi laïi baïch Phaät: –Nay con tin theo lôøi Ngaøi daïy baûo, nhöng ñieàu maø Xaù-lôïi-phaát, Muïc-kieàn-lieân ñaõ laøm thì thaät laø dô baån, xaáu xa. Con thaät thaáy hai oâng aáy daâm daät, traùi phaïm ñeán phaïm haïnh. Ñöùc Phaät laïi baûo Cuø-ba-lôïi: –Haõy thoâi! Thaày chôù ñeå maïng caên mình phaûi bò ñoïa laïc tröôùc maët Nhö Lai. Xaù-lôïi- phaát vaø Muïc-kieàn-lieân laø nhöõng baäc ñaõ vöôït qua ba coõi, trong saïch nhö vaøng trôøi, thì chaúng leõ coøn coù taâm daâm duïc aáy sao? Cuø-ba-lôïi baïch Phaät: –Ñuùng nhö lôøi Nhö Lai daïy, nhöng chính maét con thaáy hai oâng aáy phaïm daâm duïc. Giôø, Nhö Lai khoâng tin thì con bieát laøm sao? Noùi xong, Cuø-ba-lôïi lieàn böôùc ñeán leã döôùi chaân Phaät roài trôû veà tònh thaát. Cuø-ba-lôïi laïi suy nghó: “Chính maét ta thaáy söï thaät laø Xaù-lôïi-phaát, Muïc-kieàn-lieân, laøm chuyeän dô baån. Nhöng giôø ñaây, Ñöùc Theá Toân hoaøn toaøn khoâng tin.” Baáy giôø vaøo luùc ñeâm khuya vaéng ngöôøi, boán vò vua trôøi ñeán thaát cuûa Cuø-ba-lôïi, baûo: –Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-kieàn-lieân laø hai baäc Hieàn thieän, laø ruoäng phöôùc cuûa ba coõi, khoâng heà coù loãi laàm. Côù sao thaày laïi sinh taâm phæ baùng hoï, töï mang laáy toäi khoå nhö theá? Vò Tyø-kheo hoûi: –OÂng laø ai? Ñaùp: –Chuùng toâi laø boán vò vua trôøi che chôû cho nhaân gian. Vò Tyø-kheo baûo: –Caùc oâng laø ngöôøi trôøi, taïi sao boû thuù vui chôi maø ñeán nuùi naøy laøm gì? Boán vò vua trôøi ñaùp: –Chuùng toâi vì Tyø-kheo maø ñeán ñaây thoâi, haõy phaùt taâm laønh ñoái vôùi hai vò Hieàn thieïân kia ñi. Vò Tyø-kheo baûo: –Caùc oâng haõy trôû veà cung ñieän cuûa mình, chôù can döï vaøo chuyeän

naøy. Boán vò vua trôøi lieàn trôû veà cung. Boán vò vua trôøi ñi chaúng maáy choác, Thích Ñeà- hoaøn Nhaân laïi ñeán baûo vò Tyø-kheo: –Thaày neân phaùt taâm laønh ñoái vôùi hai baäc Hieàn thieïân aáy. Tyø-kheo ñaùp: –OÂng haõy giöõ phöôùc trôøi cuûa mình, ñöøng can döï ñeán vieäc cuûa toâi. Baáy giôø Thích Ñeà-hoaøn Nhaân beøn trôû veà coõi trôøi. Phuù Phaïm thieân laïi ñeán choã Tyø- kheo baûo: –Thaày neân phaùt taâm laønh ñoái vôùi hai vò Hieàn thieïân aáy. Tyø-kheo hoûi: –OÂng laø ai? Ñaùp: –Ta laø Phuù Phaïm thieân. Tyø-kheo baûo: –Theá Toân chaúng ghi nhaän oâng chöùng quaû A-na-haøm ñoù sao?

Ñaùp: –Ñuùng vaäy. Tyø-kheo noùi: –Duø oâng ñaõ chöùng quaû A-na-haøm ñi nöõa, thì ñeán ñaây laøm gì? Phuù Phaïm thieân lieàn boû ñi. Ngay trong ñeâm aáy, caû thaân mình Cuø-ba-lôïi noåi leân nhieàu boïc nöôùc lôùn nhö haït caûi, töø töø to baèng haït ñaäu, roài lôùn baèng haït ñaøo, haït haïnh nhaân, gioáng nhö traùi tyû-la. Nhöõng boïc nöôùc aáy bò vôõ ra, maùu muû chaûy ra hoâi thoái, khoâng ai daùm ñeán gaàn, roài Cuø-ba-lôïi cheát ñi, ñoïa vaøo ñòa nguïc A-phuø-ñoä, bò caû ngaøn con traâu caøy treân löôõi. Luùc baáy giôø Ñöùc Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Phaûi caån thaän giöõ gìn loãi cuûa mieäng, chôù buoâng lôøi phæ baùng. Moïi söï phæ baùng treân ñôøi naøy ñeàu bôûi loøng tham lam ganh gheùt maø ra. Hoâm qua, Tyø-kheo Cuø-ba-lôïi ñeán choã Ta baûo raèng: “Muïc-kieàn-lieân, Xaù-lôïi-phaát… gaàn guõi ngöôøi xaáu, ñaõ phaïm daâm vôùi ngöôøi nöõ”. Ta ñaõ quôû traùch vaø ngaên caám thaày aáy raèng: “Haõy thoâi! Thaày chôù noùi lôøi aáy, haõy phaùt taâm laønh ñoái vôùi hai vò aáy. Ta ñaõ raên daïy nhö vaäy ñeán hai ba laàn. Nhöng taâm phæ baùng cuûa Tyø-kheo Cuø-ba-lôïi quaù laãy löøng”. Roài Thích Ñeà-hoaøn Nhaân, trôøi Phuù phaïm, boán vò vua trôøi cuõng ñeán choã Tyø-kheo Cuø-ba-lôïi, tha thieát khuyeân can Tyø-kheo Cuø-ba-lôïi raèng: “Thaày haõy phaùt taâm laønh ñoái vôùi Muïc-kieàn-lieân vaø Xaù-lôïi-phaát”. Tyø- kheo ñaùp raèng: “Caùc vò haõy trôû veà coõi trôøi cuûa caùc vò ñi. Chính maét toâi ñaõ troâng thaáy hai oâng aáy laøm chuyeän nhô baån, nhö vaäy, caùc vò coøn can döï vaøo vieäc naøy laøm gì? Caùc oâng neân mau trôû veà laø hôn, chôù laëp laïi vieäc aáy”. Lieàn ñoù, caùc trôøi trôû veà coõi trôøi. Ngay ñeâm aáy, caû thaân mình Tyø-kheo Cuø-ba-lôïi noåi leân nhieàu boïc nöôùc, maùu muû töôm ra, sau ñoù cheát ñi, ñoïa vaøo ñòa nguïc A-phuø-ñoä, bò caû ngaøn con traâu caøy leân löôõi. Theá neân, Tyø-kheo phaûi haêng haùi maïnh meõ giöõ gìn loãi cuûa thaân, mieäng, yù. Thaáy caùc Tyø-kheo tinh taán thì caùc thaày phaûi cung kính tieáp ñaõi nhö thaáy Ta khoâng khaùc. Roài, ôû tröôùc ñaïi chuùng, Ñöùc Theá Toân noùi baøi keä sau ñaây: Ngöôøi ta ôû ñôøi Buùa ôû trong mieäng Sôû dó cheùm thaân Do lôøi noùi aùc. Ngöôøi ta soáng ôû ñôøi laø töø khi ra khoûi thai meï, moãi ngöôøi taùnh yù hoaøn toaøn khaùc nhau, bôûi do haønh vi khaùc nhau kieáp tröôùc cuûa hoï, nhö coù ngöôøi xaùch buùa beùn vaøo röøng ñoán chaët caây coái hoa quaû, coû thuoác, huûy hoaïi taát caû. Ngöôøi ta soáng treân ñôøi naøy cuõng vaäy. Ngöôøi ta soáng ôû ñôøi naøy khoâng bieát giöõ gìn loãi cuûa mieäng, laø do taâm sai khieán, caùc goác reã baát thieän ñeàu do löôõi gaây ra. Soáng laâu hay cheát yeåu, ñeïp ñeõ hay xaáu xí cuõng bôûi taâm nieäm phaùt ra lôøi noùi maø gaây ra toäi naëng. Cho neân, thaày Tyø-kheo phaûi giöõ taâm cho beàn, thaän troïng lôøi noùi.

Ñoù laø nhöõng gì maø thaày Tyø-kheo phaûi hoïc taäp. Luùc baáy giôø, caùc thaày Tyø-kheo nghe lôøi Phaät daïy ñeàu vui möøng, thöïc haønh.

M

Khen aùc, ngöôøi aùc khen

Caû hai ñeàu laø aùc

Ham tranh caõi, ñaáu khaåu

Sau ñoù, khoâng soáng yeân.

Khen aùc, ngöôøi aùc khen: Tyø-kheo Cuø-ba-lôïi khen ngôïi coâng ñöùc cuûa Ñieàu-ñaït, naøo

laø tính tình meàm moûng, teá nhò, laø ngöôøi coù haønh ñoäng chaân chính, naøo laø hoïc vaán saâu xa, trí tueä roäng raõi, naøo laø coù boán ñöùc töø bi hyû xaû, giaùo hoùa chuùng sinh. Ñaïi loaïi nhö theá, caùc thaày phaûi quyeát taâm phuû nhaän, khoâng neân khen ngôïi, cho neân noùi: Khen aùc, ngöôøi aùc khen. Caû hai ñeàu laø aùc: Tyø-kheo Muïc-kieàn-lieân vaø Xaù-lôïi-phaát, ñeàu tu phaïm haïnh thanh tònh, ñaày ñuû moïi coâng ñöùc, ñaõ thoaùt haún buïi traàn, khoâng coøn soáng vôùi aùi duïc, laø baäc Trí tueä roäng lôùn, thaáu roõ ba ñôøi, nhöng Tyø-kheo Cuø-ba-lôïi vì taâm si meâ khoâng chòu söûa ñoåi, cöù khö khö kieán chaáp cuûa mình, sinh taâm phæ baùng raèng: Tyø-kheo Muïc-kieàn-lieân vaø Xaù- lôïi-phaát ñaõ gaây caùc nghieäp aùc. Ñaïi loaïi nhö vaäy, caùc thaày phaûi khen ngôïi coâng ñöùc cuûa hai vò aáy, khoâng neân sinh taâm phæ baùng. Vì sao? Vì Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-kieàn-lieân giöõ gìn giôùi luaät nghieâm trang, hoïc vaán saâu roäng, laø thaày daãn ñöôøng cuûa loaøi ngöôøi. Hai vò ôû tröôùc ñaïi chuùng noùi phaùp Voâ thöôïng, ñaõ chöùng quaû A-la-haùn, caùc laäu hoaëc ñaõ heát. Nhöng keû gian aùc kia ñaõ sinh taâm phæ baùng, khoâng khen ngôïi coâng ñöùc cuûa hai vò aáy. Cho neân noùi: Caû hai ñeàu laø aùc. Ham tranh caõi, ñaáu khaåu: ngöôøi ta soáng treân ñôøi naøy coù ngaøn muoân toäi khoå, nhö ngöôøi vì daâm duïc ganh gheùt neân taâm boûn seûn, hoaëc vì côø baïc sinh ra töùc giaän. Taâm taïo toäi ñaõ cöùng chaéc thì khoâng coøn nghó ñeán moïi vieäc veà sau. Thoát ra lôøi noùi ñöa ñeán tai hoïa, ñeán noãi thaân phaûi cheát, ñoïa vaøo ñòa nguïc Thaùi sôn, ngaï quyû, suùc sinh, phaûi chòu caùc naïn khoå, khoâng bao giôø heát. Duø ñöôïc laøm ngöôøi nhöng caùc giaùc quan khoâng laønh laën, naøo laø muø, ñieác, caâm, ngoïng, bò moïi ngöôøi khinh thöôøng. Hoaëc sinh vaøo nôi bieân ñòa heûo laùnh, sinh ra sau Phaät nhaäp dieät. Taát caû ñeàu do loãi cuûa mieäng maø thaân bò tai öông, nhö cuûi sinh löûa, löûa trôû laïi ñoát chaùy cuûi. Mieäng laø cöûa ngoõ cuûa toäi loãi, löôõi laø coäi goác cuûa tai öông. Caû hai cuøng phaùt leân thì ñöa ñeán caùi cheát, cho neân noùi: Ham tranh caõi, ñaáu khaåu. Sau ñoù khoâng soáng yeân: Chuùng sinh soáng trong coõi duïc, bò laäu hoaëc laøm cho ñieân ñaûo, si meâ khoâng coù trí tueä saùng suoát, bò aùi duïc troùi coät, kieâu maïn quaán laáy thaân, taâm boûn seûn ganh gheùt saâu naëng. Khoâng ñaït ñöôïc nieàm vui cuûa naêm thöùc thaân. Khoâng bieát choã sinh khôûi cuûa caùc khoå, maõi maõi soáng trong taêm toái, khoâng tìm ñöôïc ngoïn ñeøn saùng, cho neân noùi: sau ñoù khoâng soáng yeân. M Tranh chuùt lôïi nhoû Nhö maát taøi saûn Töø ñoù tranh giaønh Khieán taâm nghó aùc. Tranh chuùt lôïi nhoû: Thuôû aáy, coù raát nhieàu thaày

Tyø-kheo, ñeán giôø khaát thöïc caùc thaày ñaép y oâm baùt vaøo thaønh khaát thöïc, thaáy coù vaøi möôi ngöôøi ngoài ñaùnh baøi vôùi nhau. Roài moät ngöôøi aên, moät ngöôøi thua. Ngöôøi aên, ñeø ngöôøi thua loät caû aùo, roài haønh haï baèng naêm thöù hình phaït ñoäc aùc, khieán keû thua ñau ñôùn khoâng chòu noåi. Caùc Tyø-kheo thaáy vaäy beøn vaøo thaønh Xaù-veä khaát thöïc. Sau khi thoï thöïc xong thaâu xeáp y baùt, söûa y phuïc ngay ngaén ñeán choã Ñöùc Theá Toân, traùn laïy saùt chaân Phaät roài ngoài sang moät beân. Luùc aáy caùc Tyø-kheo baïch vieäc aáy leân Ñöùc Theá Toân: –Vöøa roài, chuùng con vaøo thaønh khaát thöïc, thaáy hai ngöôøi noï ngoài ñaùnh baøi. Moät ngöôøi aên, moät ngöôøi thua. Ngöôøi thua bò loät aùo coøn bò ñaùnh ñaäp, ñau ñôùn khoâng chòu noåi. Nhaân ñoù, Ñöùc Phaät beøn noùi baøi keä cho caùc Tyø-kheo nghe raèng: –Tranh nhau chuùt lôïi. Noùi lôïi nhoû gioáng nhö hôùt bôùt moät gioït nöôùc trong bieån caû,

hay bôùt moät phaàn baèng haït caûi trong nuùi Tu-di, laøm vôi ñi moät maûnh ñaát baèng haït gaïo giöõa maët ñaát bao la. Vaø, laïi nhö laøm hao toån moät khoaûng hö khoâng nhoû nhö con muoãi. Naøy caùc Tyø-kheo, ñoù coù phaûi laø raát ít khoâng? –Baïch Ñöùc Theá Toân, ñuùng laø raát ít. Ñöùc Theá Toân baûo: –Vieäc ñaùnh baøi noï duø laø nhoû nhöng cuõng laïi nhö vaäy, gaáp traêm laàm, gaáp ngaøn laàn, gaáp muoân laàn, gaáp öùc muoân laàn khoâng theå thí duï, so saùnh. Theá neân naøy caùc Tyø-kheo, chæ vì moät vieäc beù xeù ra to roài tranh chaáp nhau. Ngöôøi thaân quen boãng bieán thaønh xa laï, tình coát nhuïc phaûi chia lìa. Neáu ai phæ baùng baäc Hieàn thaùnh, Tyø-kheo giöõ giôùi vaø phæ baùng Nhö Lai baèng nhöõng vieäc hö voïng khoâng thaät, thì sau ñoù hoï phaûi chòu toäi, caû öùc Phaät cuõng khoâng cöùu noåi, cho neân noùi: Tranh chuùt lôïi nhoû, nhö maát taøi saûn, töø ñoù tranh giaønh khieán taâm nghó aùc.

M Traêm ngaøn Ni-la-phuø Ba möôi saùu ñòa nguïc Keû phæ baùng Hieàn thaùnh Töø mieäng phaùt lôøi aùc. Luùc baáy giôø, Ñöùc Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Tyø-kheo Cuø-ba-lôïi töï röôùc laáy tai hoïa phaûi ñoïa vaøo ñòa nguïc Ni-la-phuø. ÔÛ ñoù, boïn nguïc toát A-baèng duøng keàm saét ruùt löôõi Tyø-kheo, keùo daøi ra ñeán maáy traêm tröôïng, caùn ra cho baèng phaúng roài duøng ñinh saét ñoùng leân, duøng ngaøn löôõi caøy cho traâu caøy qua, ñoát löôõi caøy cho ñoû leân roài caøy qua löôõi. Trong moät ngaøy, traêm ngaøn muoân laàn cheát ñi roài soáng laïi. Vì sao? Vì toäi aùc kia chöa heát. Sau ñoù, Cuø-ba-lôïi coøn phaûi chòu voâ löôïng khoå khoâng keå xieát, trong ba möôi saùu ñòa nguïc. Ra khoûi ñòa nguïc, phaûi ñoïa vaøo ngaï quyû, suùc sinh. Trong nhieàu muoân ngaøn kieáp toäi khoå aáy môùi heát. Neáu ñöôïc sinh laøm ngöôøi thì phaûi chòu muø, ñieác, caâm, ngoïng, saùu giaùc quan khoâng laønh laën. Lôøi noùi khoâng ngay thaät, thöôøng bò phæ baùng. Neáu ñi ñöôøng thì bò ngöôøi ñaùnh moät caùch voâ côù. Cho neân caùc thaày phaûi sieâng tu ñaïo ñöùc, caån thaän, chôù coù phæ baùng caùc Tyø-kheo Hieàn thaùnh. Phæ baùng baäc Hieàn thaùnh thì phaûi chòu quaû baùo ñau khoå nhö theá. Caùc Tyø-kheo neân tu hoïc nhö theá. Caùc thaày Tyø-kheo nghe lôøi Phaät daïy ñeàu vui möøng thöïc haønh.

M Voâ ñaïo ñoïa ñöôøng aùc Töï theâm khoå ñòa nguïc Xa ngu, tu taâm nhaãn Nhôù Ñeá thì khoâng phaïm. Voâ ñaïo ñoïa ñöôøng aùc: Luoáng doái khoâng thaät, cuõng laïi khoâng thaáy vieäc chaùnh, neân cöù luoáng doái maø sinh ra tai hoïa, nhö coâ Chieân-ma-na, Tyø-kheo Cuø-ba-lôïi... luoáng doái khoâng thaät, phæ baùng baäc Hieàn thaùnh vaø Tyø-kheo Muïc-kieàn-lieân, Xaù-lôïi-phaát, neân phaûi chòu quaû baùo öùc kieáp khoâng döùt. Cho neân noùi: Voâ ñaïo ñoïa ñöôøng aùc. Töï theâm khoå ñòa nguïc: Phaûi ñoïa vaøo traêm ngaøn ñòa nguïc Ni-la-phuø, roài phaûi ñoïa vaøo ba möôi saùu ñòa nguïc Nguõ a-phuø, ñoïa vaøo ñòa nguïc naøy chòu ñau ñôùn voâ löôïng. Boû thaân ôû ñòa nguïc naøy laïi thoï thaân trong ñòa nguïc khaùc, caùc khoå trong ñòa nguïc laïi caøng theâm. Cho neân noùi: Töï theâm khoå ñòa nguïc.

Xa ngu, tu taâm nhaãn: Thöôøng coù taâm lo sôï, nghe ai phaïm giôùi thì khaép mình noåi oác. Phaûi döùt boû söï ngu toái, chòu ñöïng nhöõng gì khoù chòu ñöïng, cho neân noùi: Xa ngu, tu taâm nhaãn. Nhôù Ñeá thì khoâng phaïm: Tröø khöû nhô baån, chaám döùt loãi laàm, khoâng gì hay baèng Töù ñeá. Neáu chuù taâm khoâng taùn loaïn, suy nghó thaân mình töø trong chí ngoaøi ñeàu khoâng coù chuû teå, thì seõ khoâng bò nhöõng tieáng phæ baùng, cho neân noùi: Nhôù Ñeá thì khoâng phaïm.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.